

BENCZÚR GYULA

emlékkiállítás Székelyudvarhelyen

Salgótarján, Hódmezővásárhely, Kecskemét és Gyula után Székelyudvarhelyen tekinthetjük meg a Benczúr Gyula emlékkiállítását. A 2024. március 16-án, szombaton 11 órakor Székelyudvarhelyen a Haáz Rezső Múzeum főépületében (Bethlenfalvi út 2-6.) megnyíló tárlat a nyíregyházi Jósa András Múzeum műtárgyállománya alapoz, amit kiegészít a Magyar Nemzeti Galéria néhány ritkán látott Benczúr-műve. Az ünnepélyes megnyitón a vendégeket Ölvedi Zsolt alpolgármester köszönti, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa nevében ünnepi beszédet mond: Tóth László főkonzul. Köszöntőt mondanak továbbá dr. Rémiás Tibor, a Jósa András Múzeum igazgatója és dr. Szücs György, a Magyar Nemzeti Galéria művészettörténésze. A kiállítást Madár Ximena, művészettörténész, a kiállítás kurátora nyitja meg. Házigazda: dr. Miklós Zoltán, a Haáz Rezső Múzeum igazgatója. Az eseményen közreműködik Faluvégi Chripkó Krisztina szoprán énekes, zongorán kíséri Lokodi András.

A 19. századi magyar történelmi festészet egyik legnagyobb alakjának emléket állító nyíregyházi gyűjtemény közel három évig tartó vándorlásának erdélyi állomása Székelyudvarhely. A Haáz Rezső Múzeumba érkező tárlat különlegessége, hogy itt Benczúr Gyula olajfestményei, korai korszakából származó grafikái és személyes tárgyai (többek között rajzszekét, festőbotját és palettáját is kiállítjuk) kiegészülnek a Magyar Nemzeti Galéria gyűjteményéből származó 12 jeles festményével.

Benczúr Gyula Nyíregyházán született 1844-ben, az evangélikus elemi, illetve a premonteri gimnázium elvégzése után a Kassai reáliskola növendéke volt, ahol festőtanára Klimkovits Béla. 1860 és 1861 között a Klimkovits fivérek művészeti magániskolájába járt. 1861–1864 között a müncheni Képzőművészeti Akadémia növendéke volt, ahol Johann Georg Hiltensperger, Hermann Anschütz voltak a tanárai. Az akadémia elvégzése után eleget tehetett első portrémegrendelésének is, Fiedler Károly kassai bankigazgató arcképét 1864-ben készítette. Ezt követően Szinyei Merse Pállal és Salamon Gézával közös műteremben alkot, majd 1869-ig Carl von Piloty osztályának a növendéke. Osztálytársai Hans Makart, Franz Dégfregger, Szinyei Merse Pál, Wágner Sándor. Ekkoriban festette a Hunyadi László búcsúját (1866) és a II. Rákóczi Ferenc elfogatását (1869). Münchenből párizsi tanulmányútra megy, *Vajk megkeresztelése* című vázlatával megnyerte az állami történelmi festménypályázatot. 1873-ban házasodott, feleségül vette festőbarátja, Gabriel Max húgát, Karolina Maxot, házasságukból négy gyermeke született (Elza, Olga, Ida és Gyula). 1874–75 között II. Lajos megbízásából Franciaországba utazott, majd egy itáliai tanulmányútat követően 1876–1883 között a müncheni akadémia tanára volt. Közben az 1878-as Párizsi világkiállításon, *Vajk megkeresztelése* című képével aranyérmert nyert, majd megkapta érte a Ferenc József-rend lovagkeresztjét. *Bacchánsnő* (1881) című képével elnyerte a Képzőművészeti Társulat nagydíját. 1883-ban Budapestre költözött, ahol az akkor alapított festészeti mesteriskola igazgatójává nevezték ki. Az előkelő világ arcképfestőjévé vált, portrét festett a királyról, a királynéről, Andrássy Gyuláról, Tisza Kálmánról, Trefort Ágostonról, hercegekről, grófokról, vagyonosabb polgárokról (összesen mintegy 150 arcképe ismert). Számos nemzetközi elismerésben részesült, hetvenedik születésnapja alkalmából az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat örökös tiszteletbeli tagjává választották. 1910-től haláláig, 1920-ig Dolányban, a mai Benczúrfalván élt.

Benczúr Gyula noha nem tartozott a magyar festészetet megújítani vágyó alkotók közé, festészetének kvalitásai a mai napig ámulatba ejtik a szemlélőket. Méltatói kiemelik fejlett kompozíciós készségét, harmonikus színhasználatát, természetű ábrázolásmódját, valamint azt, ahogy az anyagszerűséget megjeleníti.

Benczúr Gyula emlékkiállítása Székelyudvarhelyen a Haberstumpf villában június 30-ig látogatható hétfő kivételével hétköznapokon naponta 9–18 óra között, szombat-vasárnap pedig 10 és 18 óra között. Csoportos tárlatvezetésre a 0266-218375-ös telefonszámon lehet jelentkezni. Minden érdeklődőt várunk szombaton délelőtt az ünnepi megnyitó eseményre!